

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Évre 170.— L., félévre 95.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Az angol lecke.

Az utolsó parlamenti választások a magyar egység híveit új aggodalommal töltötték. A karikás magyarok és egyéb konclesők ma megapadt falvainkon, de aggasztóan növekedett azoknak a száma, akik hitelt akartak a világboldogítást ígérő, hangzatos szó-

A szocializmus ige hirdetői az utóbbi években szívesen mutattak rá arra a nagy hódításra, amit eszméik a nyugati országokban elértek. Különösen szívesen hivatkoztak arra, hogy már Angliának is szociálista kormánya van. Csakugyan mindenki, aki az emberiség

oknak. Mind a kommunista, mind a szocialista listákra tekintélyes számú magyar szavazatot esett.

Nagyon is megértjük, ha a mostani idők keletje van azoknak a jelszavaknak, amelyek igazságosabb világrendet, több boldogságot, nagyobb bizonyosságot ígérnek. De mégis bizalmatlanságot, meggondolást ajánlunk a mai életvédő emberének: vajjon nem lép-e a szocializmus kipróbált útról ingoványba vezető ösvényekre?

A példából mindenesetre tanulnunk kell!

sorsán tusakodik, méltán tekintett Anglia felé nagy várakozással: milyen gazdasági boldogulást fog ott teremteni a munkás kormány?

Nos, az angol példa azt bizonyítja, hogy az élet fölforlódo nehézségei fölött a szocializmus eszméi sem tudnak győzedelmeskedni. Sőt kiderült, hogy ezeknek az eszméknek az alkalmazása esetleg a legerősebb országot is képes megrendíteni.

Ez történt Angliában. Ismeretes dolog olvasóink előtt, hogy a munkás kormány vezetése alatt az angol közállapotok hónapról-hó-

napra hogyan romlottak: félelmesen megsza-
porodott a munkanélküliek száma, óriásira nö-
vekedett a munkanélküliek segélye, s a gazda-
sági helyzet fokozatos romlása végül a leg-
szilárdabb pénznek, az angol fontnak az érték-
két is nagy mértékben lecsökkentette. Bekö-
vetkezett az a megrendítő fordulat, hogy ma-
guk a szocialista miniszterek, a munkáskor-
mány tagjai, vallották be az ország színe előtt,
hogy kénytelenek visszalépni a hatalomtól és
azt ajánlani az országnak, hogy más alapokon
próbálja meg a nehézségek és veszedelmek el-
hárítását. Mac-Donald miniszterelnök, aki ed-
dig vezére volt a munkás pártnak, hátat for-
ditott eddigi híveinek és ezek szidalmaitól ki-
sérve, másokkal fogott kezét az ország meg-
mentésére.

A választások, melyek közelebről lezaj-
lottak, szinte példátlan vereséget szereztek az
angol szocialistáknak. Pártjuk kormányzó

pártból gyöngé kis töredékké zsugorodott.
615 képviselőből csupán 16-ot kaptak a szo-
c-
alisták és kommunisták, a többi szavazatok
polgári pártokra estek. Az angol közvélemén-
tehát alaposan végzett azokkal, akik hango-
igéretekkel áltatták.

Mindezekből pedig nem azt a végső köv-
keztetést akarjuk levonni, hogy nekünk, kiseb-
ségi magyaroknak az újabb idők áramlatai-
ségi magyaroknak, az újabb idők áramlatai-
tani nyomoruságunkba. A jobb idő eljövete-
nekünk is remélnünk, munkálnunk és támoga-
nunk kell. De ezt a magyar egység kerete-
belül is megtehetjük. Ezért nem kell magy-
véreinket cserben hagynunk és azok után igé-
dulnunk, akik csábító és szédítő ígéretkel-
maguk szekerei elé akarnak fogni igavonóna-
Hallgassuk meg a jelszavakat, de jól nézzük
és fontoljuk meg, hogy kik hangoztatják
azokat.

Naplemente.

Egy öreg református lelkipásztor, Kakasi
Márton, volt nagyteremi lelkész „Naplemente“
címen egy kis könyvben foglalta össze emléke-
zéseit. Az öreg pap életének 86-ik esztendejé-
ben visszatekint megfutott pályájára, maga
elé idézi tapasztalatokban gazdag életének
eseményeit. Engem különösen azon sorai ra-
gadtak meg, amelyekben gyermek és ifjúkora
emlékeit idézve, az emberiség mai helyzeté-
ről, az ő hosszú élete alatt megtett kulturális
haladás értékéről így nyilatkozik: „Az Isten
csodálatos kegyelméből ma a 86-ik évemet töl-
töm. E hosszú életen át mennyi mindent meg-
értem, mennyiféle koron, történeten, politikai
változáson száguldott velem az élet szekere.
A születésem májusától, életem őszéig meny-
nyit fejlődött az emberiség a tudományban,
mennyi csodálatos találmány fedezett fel,
ami hivatva lenne boldogabbá tenni az embert
és mégis ha visszatekintek születésem, gyer-
mekkorom világára, azt kell megállapítanom,
hogy a nagyszerű haladás ellenére az emberi
boldogság akkor nagyobb volt, az élet egy-
szerűbb, de nyugodtabb, mint a mai bizony-
talanságban, amikor ismeretlen világok, föl-
dek, országok hangját, zenéjét zengi falusi
kuriánkban a rádió. A rejtelmes, egy szál ki-
feszített drót a házam tetején nem a világ
ujjongó boldogságát mondja el nekem, hanem

a világ panaszát a föld minden részéről s szo-
moruan kell megállapítanom, hogyha ilyen-
áron haladtunk 1845-től a mai napig, az em-
beri boldogságra nem ér semmit ez a haladás.

Az öreg embernek e szomorú megállápi-
tása fájdalmas viszhangra talál szívében.
Érezzük, hogy igazat mond ez az öreg ember.
A csodálatos haladás vívmányai között él-
emberiség nem lett boldogabb, de sokkal sok-
kal szomorubb, reménytelenebb és árvább. Mi-
ér, ha a tudására büszke ember fel tudta ta-
lálni már azt is, hogy miképpen kell utat ka-
resnie magának a tenger alatt, vagy a leve-
gőben át, vagy miképpen szerezhet meg min-
den kényelmet és előnyt, ha nem tudja mind-
azt, amit feltalált és megszerzett magának, az
szeretetlenek és jóságnak szolgálatába állítani?
Mit ér, ha az utóbbi évtizedek rohamos fejlő-
dése által okosabbak, ravaszabbak, kegyete-
nebbek lettek az emberek, de nem tudtak gyön-
gédőbbek, jobbak igazságosabbak, szeretettel-
jesebbek lenni? A gyöngéden megvilágított
egyszerű házakban bizony nyugodtabb és bol-
dogabb volt az élet, mint a villannyal átvilá-
gított fényes palotákban, amelyeket betölt a
földnek minden helyéről felhangzó panasz és
siralom.

Ez a megállapítás is mélységes figyelmeztetés arra nézve, hogy az élet külső viszonyai

A megváltozása az emberek megváltozása körül sohasem tudja földre hozni a nyugodt, békés és szeretetben megszentelt élet szépségét, örömét és nyugalmát. Ezekhez lelki erőnk van szükségünk, olyan kincsekre, amelyek a tanúságtétel szerint is, még 1845-ben sokkal gazdagabbak voltak az emberek, mint ma. A munkásság, becsületesség, őszintébb jóakarattal, egymáson segíteni készséges szeretet. A kincsek tették képessé arra a régi nemzedék számára, hogy nehezebb körülmények között élő gyermekeiket, hogy hősiesebben tudjanak megküzdni a miénknél sokkal szegényebb élet nehézségeivel, nyomorúságaival. Az öreg lelkipászok emlékezéseiben adatot találunk arról is, hogy mint tanultak az akkori időkben az ifjak? A kolégium legtöbb növendéke, mint írja, a közeli falukból került ki s otthonról élt. Internátus, bentlakás volt, de konviktusnak nem volt se hirt, se hamva. A falusi szülők min-

den héten behozták szekereken a diák egész heti kosztjára valót és a kisdiákok jórészt maguk főztek maguknak. „Csak egyetlen diák lakótársunk volt — írja — egy szegény egyház papjának a fia, akinek egy taligakerék nagyságu kenyéren kívül sohasem küldtek egyebet. Ez a szegény diák reggel, délben, este neki állt az óriás kenyérnek, a lábaközé vette s levágva egy darabot a bicskájával, az volt a reggeli, ebéd, vacsora. A hét végén a kenyér már olyan volt, mint a csont, nem vágni kellett, hanem törni.“ Így éltek és így tanultak a régiak, de megküzdöttek az étellel s utat vágtak maguknak a nap alatt. Gazdagok voltak lelki erőben és győzedelmeskedni tudtak az akadályokon. Ilyen hittel és ilyen akarattal bizonyára győzni tudnánk mi is. Naplemente idején, csendes téli estéken, tanuljunk az öregektől kitartani, hinni és remélni.

Vásárhegyi János.

Külföld

Uszónadrágban jelent meg Gandhi az angol király előtt. Az angol királyi pár a Londonban tartott államtanács tagjait teán látta vendégül. A vendégek között megjelent az indiai szabadságmozgalom apostola, Gandhi is. Vékony uszónadrágban járult a király elé, testére fehér házitövis lepedő volt csavarva. Széltelen lábain egyszerű papucsokat viselt. Az angol király és királyné barátságos kézzorításokkal üdvözölték Gandhit és két ízben is hosszasan elbeszélgettek vele.

„A leszerelés főakadálya Franciaország“. Ezt mondotta a müncheni tanár egy előadás során, amelyet a budapesti külügyi társaságban tartott. A német tudós kifejtette hogy mennyiben a lefegyverkezési konferencia, Franciaország magatartása miatt, eredmény nélkül zárulna le, az egész világra nézve végzetes kihatással lenne.

Tovább tart a kínai japán háború. Az északmandzsuri Nenni folyó mellett a kínai és japán csapatok között véres összeütközés volt. A japánok visszavonultak a tulerőben levő kínai csapatok elől és csapaterősítéseket várnak. Mandzsuria más részén a japánok vannak előnyben és arra igyekeznek, hogy az Oroszország felé vezető vasuti vonalak megszállásával Kínát elzárják Oroszországtól. A mandzsuri eseményekkel kapcsolatban a külpolitikai helyzet Oroszországra és az Észak-amerikai Egyesült-Államokra nézve válságossá vált, mert nyíltan színt kell vallaniok Japán vagy Kína mellett.

Palesztinában nagy zavargásokat rendeztek a munkanélküliek. A palesztinai munkanélküliek Jeruzsálemben nagy tüntetést rendeztek. Tüntetés közben a zsidók összeütköztek az angol csendőrséggel, amely a tüntetők közé lőtt. Húsz tüntető megsebesült.

Olaszországban is inognak a bankok. Olaszország egyik legnagyobb bankja az általános pénzügyi válság következtében, fizetési nehézségekkel küzd. Az állam a válságba jutott pénzügyi segítségére sietett és sürgősen meghozandó banktörvénnyel akarja a további zavaroknak elejét venni.

Megnyitották a magyar parlamentet. A magyar parlament megkezdte őszi ülészeit. A megnyitó alkalmával a képviselőház elnöke, Almásy László, kegyeletos szavakkal emlékezett meg a biatorbágyi gaztett áldozatairól. Ezután Károlyi Gyula miniszterelnök tartotta meg nagy beszédét. Beszéde közben a szocialista képviselők nagy botrányt rendeztek. Csak az elnök higgadtságán és a többségi pártok lovasias magatartásán mulott hogy a botránynak nem lett súlyosabb következménye.

Olvassuk a
„Magyar Nép“-et!

Kinek volt igaza?

A „Magyar Nép“ folyó évi 16. és 17. számaiban dr. Cseh Sándor tollából cikk jelent meg. A cikkben jó előrelátással kellő szaktudással bírálta a kamattörvényt. Szerinte az új kamattörvényből a gazdatársadalom semmi nagyobb haszonra nem számíthat és állítását kellőképpen indokolta is. Indokait fölöslegesnek tartom újból leírni, hiszen akit érdekel, bizonyára előveszi a jelzett példányokat.

Dr. Cseh Sándor cikkeivel kapcsolatban nagy harag ült a bankok ajtaját nyitogató emberek szívébe... „Bank ember“!... „saját zsebére beszél“... hangzottak a vádak. Még most is fülemben csengenek egyik földbirtokosnak szavai, amidőn dr. Oberding által írott cikkről hangosan így beszélt: „... ez igen! ez már jól meg írta!... ennek van igaza...!“ De dr. Cseh Sándor nem lát tisztán a jövőbe.

Én is Kónya Gerő cikke mellett foglaltam állást, aki jónak ítélte a kamattörvényt. Sajnos... nem sokáig maradtam hivei közt.

Ennek oka, hogy az élet nem Kónyának, hanem Cseh Sándornak adott igazat!... Lásd, mi a miert?

Kisebbségi bank! Vizszeszámítolási hitelt nem kap. Betétből él. A betéseknek sok kamat kellett... Ha nem adott a bank, akkor a betétes elvitte pénzét olyan román bankokba, amelyek visszszeszámítolási hitelt élveznek és nagyobb betét kamatot fizettek. De ez az állapot sem tartott sokáig, mert a betét kamatlatbat ezek a bankok is csökkentették. A pénz ezért elbujt és külföldre menekült, ahogy Cseh Sándor megjósolta.

Szellemesen írja dr. Cseh Sándor: mindenkinek meghalt a nagyanyja, nagybácsija stb. A betétesek idegessége a bankokat válságos helyzetbe juttatta, szomorú példája Transsylvania Bank, a Kolozsvári Takarékpéztár és Hitelbank, az Udvarhelymegyei Takarékpéztár és még sok más bank esete.

Ma azután látjuk az eredményt. Pénz sem táblázásra, sem váltóra nem kapsz! Pénzhiánya miatt megáll az építkezés, nő a munkanélküliség, a kereskedő nem vásárol gabonát — egyszóval megáll a vérkeringés és a beteg meghal. Látjuk nap-nap után, hogy a 36%-kal szemben kevés a 14% kamat, mégis több ma mint eddig a 36%, mert pénzforgalom hiánya miatt nem tudod előteremteni a 14%-ot sem. Ma a 14%-os kamatra is haladékosan kérünk — régebben a 36%-al törlesztett is tudtunk, mert pénzbőség volt. — Miért sírunk és várjuk azt a bizonyos inflációt ami annyit tesz: pénzbőség? Maximált pénz éppen úgy eltűnik, mint a maximált buza vagy más áru. Nem azért bukott meg a bank mert nem adott kölcsönt s nem azért nem adott, mert kis százalékban állapították meg a kamatot, hanem azért bukott meg, mert a kis százalék miatt eltűnt a betét, ami a bank életében nélkülözhetetlen. Nem vagyok bankember, de engedjenek meg a bankemberek — ebben a rettenetes helyzetben is természetes eszemmel azt mondom: *Dr. Cseh Sándornak igaza volt!*

Bádok.

Fekete Károly.

Belpolitikai hírek

Nincs bizalom, nincs pénz! A Jorga-kormány helyzete most már komolyan megingott. Románia a teljes pénztelenség állapotába jutott. Polgárai adót nem tudnak fizetni s így a bajon csak külföldi kölcsön által lehetne segíteni. — Argetoianu pénzügyminiszter megjárta Franciaországot, hogy kölcsönt

szerezzen Romániának. Ott azt a választ kapta, hogy amíg nem kerül az ország élére népakaraton alapuló kormány, nem kap Románia kölcsönt. Hír szerint a kormány a költségvetés és az új közigazgatási törvény megszavazása után azonnal le fog mondani. Ellenzéki újságok szerint november második felében biztosan sor kerül a kormány átszervezésére.

Fizet Maniu sógora! Hirül adtuk olvasóinknak, hogy Maniu Gyula sógora, Boila Romulusz, egyetemi tanár ellen vizsgálatot indítottak, hogy megállapítsák óriási vagyonának eredetét. Boila a vizsgálat kezdetén kolozsvári palotáját felesége nevére íratta át, hogy ezzel is kevesebb vagyona legyen. Majd, hogy a vizsgálat ellanyhult, megint saját nevére íratta vissza a házat. Boila a több millió értékű

BLASKÓ MÁRIA:

"Dólat Szent Erzsébetnek."

népélyanyagok műkedvelői iskolai ünnepekhez. — **Tartalma:** 8 vers, egy melodráma színdarab, Szt. Erzsébet életja és öt ünnepi beszédvázlat. **Tartalmas könyv ára csak 130 L** pénz előzetes beküldésére portómentesen küldi a

NERVA könyvesbolt Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria 1. (volt. Deák Ferenc-utca)

lotát 100 ezer, majd 150 ezer értékben jelentette be illetékes végett. Ezért most illetékadás címén Boilat és feleségét több mint két millió lej bírsággal sújtották. — Ezenkívül, minthogy Boila jövedelmét is nemisan vallotta be, ami után ente csak 1743 lej adót vehettek ki, még 700 ezer lej adóbírsággal is megbüntették.

Ujabb összeütközés történt Erdélyben a bolgárok és román telepesek között. A dobosai román és bolgár lakosság között megint kiújultak a szélykodások. Ezeknek megint számos áldozatai is vannak. Caromár község közelében, egy bus nevű román telepes nyolc bolgár munkást alkalmazott kucricatoréshez. A bolgárok kérésük a gazdát, hogy alkalmazza őket fia kukoricájának letörésére is. A gazda elutasította a bolgárok kérését. Erre a bolgár munkások bosszúból, lesből lettek a gazda egyik béresét. A gazda, amint értesült a gyilkosgról, nyomban lármát ütött és gyilkosok keresésére indult. Erre nevű községben rájuk is támadt, de a bolgárok társai megakadályozták a gyilkosok kiadását. Ebből verekedés keletkezett, mely valóságos ütközetté fajult. A verekedésnek két halottja és számos súlyosan sebesültje

Hírek

Kényszeregyezséget kért Románia legnagyobb magyar bankja. A Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank, legerősebb magyar bankunk, beszüntette a kifizetéseket. A bank kényszeregyezési eljárás megindítását kérte. Betéteseinek és hitelezőinek három év alatt fizetendő száz százalékos kiegyenlítést ajánlott fel. A Takarékpénztár és Hitelbank esete újabb, szomorú példa arra, hogy a betétesek idegessége valóságos helyzetbe juttathatja a legerősebb pénzintézetet is.

Beszüntették az állami pénztárak és adóhivatalok a kifizetéseket. Hír szerint az erdélyi és bánáti állami pénztárakhoz és adóhivatalokhoz a pénzügyminiszterium szigorú rendeletet intézett, hogy a kifizetéseket szüntessék be. További intézkedésig tehát az állami pénztárak tisztviselői fizetéseket, nyugdíjakat és állami tartozásokat nem fizetnek ki. A román ujságok élés hangon bírálják a különös rendeletet és kifejtik, hogy az intézkedés után Románia ellenségei azt fogják hirdetni, hogy Románia államesődbe jutott.

Tervezetet készítettek a mezőgazdasági adósságok rendezésére. A kormánypárt erdélyi parlamenti csoportja Pop Valér erdélyi miniszter elnöklete alatt értekezletet tartott Kolozsváron. Az értekezlet teljesen zártjellegű volt, azonban annyi kiszivárgott, hogy az értekezlet a mezőgazdasági adósságok rendezésének kérdésével is foglalkozott. Hír szerint Pop Valér miniszter előterjesztette kormányának a mezőgazdasági adósságok rendezésére vonatkozó javaslatát. A javaslatot a parlament őszi ülészaka fogja tárgyalni. A tervezet

szerint a mezőgazdasági adósságokat az állam fogja a bankokkal szemben biztosítani. Öt évig a mezőgazdasági tartozások után a gazdáknak csak 8 és fél százalékos kamatot kell fizetniök, ennek is több mint felét az állam fogja vállalni. Öt év múlva az állam megint kilép az adós és hitelező közül és visszaáll a régi állapot. Az új törvénytervezet tehát öt évi kiméleti időt helyez kilátásba a gazdák részére. A nagy jelentőségű kérdés tárgyalására még visszatérünk. Egyelőre, minthogy a kérdést csak tervezet formájában ismerjük, nem fűzünk hozzá megjegyzést.

Befejezték a római Szent Péter-templom javítását. A római Szent Péter-templom kupolájának javítását három évi munka után befejezték. A kupolába elhelyezett új harangot a pápa nagy ünnepség keretében szentelte fel.

Követésre méltó példa. Norvégiában a kormány betiltotta a ruhák, cipők, háztartási tárgyak, üveg és porcellán neműek részletre való vásárlását. A rendelet indokolása szerint, meg akarja akadályozni, hogy a közhatalom anyagi erején felüli vásárlásokat eszközöljön. Sokan vannak nálunk is, akik a részletvásár előnyeiben bizva, anyagi erejükön felül vásárolnak. Szivleljük tehát meg a norvég kormány intézkedését!

Hideg telet jósolnak a méhek. A méhészek azt tartják, hogy ha a méhek júniusban a kaptár hézagait erősen betapasztják, akkor korai telünk lesz. Ha pedig július és augusztus hónapokban is tapasztanak, akkor hideg telet várhatunk. Az idén a méhek júniusban, júliusban és augusztusban erősen tapasztottak. Tehát a méhek korai és zord telet jósolnak.

A BRÁZAY-SÓSBORSZESZ 3 tulajdonsága: jobb, olcsóbb és ami a fő hatásosabb!

Hány magyar él Bukarestben? A népszámlálás adatai szerint Bukarest lakosságának tized része magyar nemzetiségű. A Bukarestben élő magyarság száma 50—60 ezer főnyire tehető.

Karóval fogadták új papjukat a földi románok. A kolozsme gyei Középföld román lakossága nem akarta a községbe beengedni ujonnan kinevezett papját. A háboruságnak a csendőrség és a szomszéd község papjának közbelépése vetett véget. A falusiak végül csak azzal a feltétellel engedték be a községbe az új papot, hogy semmiféle papi működést nem fog folytatni.

Álljanak az egyházak a magyar kultúra szolgálatába! A hunyadme gyei református egyházme gyé gyűlése az egyházme gyé minden iskolájába kötelezővé tette a magyaros kézimunkák és a magyar ruhák készítési módjának tanítását. Minden magyar lakta községben magyar könyvtárakat fognak felállítani, hogy édes anyanyelvünk megtanulását és fejlesztését azok számára is lehetővé tegyék, akik elszigetelt helyzetben élnek, távol nagyobb tömegben lakó fajtestvéreiktől.

Nemes cselekedet. A magyarországi Ostfiasszonyfa községben lélekemelő ünnepséget tartottak. A magyar kormány összegyűjtötte a Magyarország különböző részein eltemetett 4500 román katona földi maradványait és a hamvakat Ostfiasszonyfán, gyönyörű temetőben helyezte el. A román katonák temetőjét halottak napján szentelték fel és azon megjelent a ro-

mán nemzet képviselője és egy francia ezredes. A világ minden részén a legnagyobb elismeréssel emlékeztek meg Magyarországon lovagias cselekedetéről. Még a román lapok is meleg szavakkal méltatják Magyarországon kegyeletes eljárását.

Mennyi román pénzt vittek ki Svájcba? Egy kimutatás szerint Romániából az utóbbi időben ezermillió lejt vittek ki Svájcba.

Kommunisták állanak a biatorbágyi merénylet hátterében. Sok hiteles adat és bizonyíték van arról, hogy Matuska Szilveszter a kommunisták táborához tartozik s hogy a biatorbágyi szörnyeteg a vörös Moszkva pénzéért követte el borzalmas tetteit. A budapesti rendőrség lankadatlan buzgalommal keresi-kutatja a Matuska multjára vonatkozó adatokat. A közvélemény türelmetlenül várja azt a pillanatot, amikor a merénylő a magyar hatóságok elé kerül. Ausztria nem siet a gyilkos kiadásaival, sőt kórházban gyógyíttatja — idegességét. A berlini rendőrség annál erélyesebben kapcsolódott be a budapesti rendőrség munkájába. A berlini kommunista szervezeteknél két vaskos könyvet találtak az európai vasuti hidakról. A tervrajzokon meg voltak jelölve a könnyen felrobbantható helyek és műszaki utasítás is volt mellékelve a rajzokhoz a robbantás elvégzésére. Egy Überbruch nevű kommunistánál, akinek lakásán robbanóanyagokat találtak, felfedezték Jüteburg és Biatorbágy környékének tervrajzát is.

Ujabb adomány jutalom-sorsolásunkra.

Dr. Konopi Kálmán, odvosi földbirtokos, kiváló buzanevelő, a „Magyar Nép” jutalom-sorsolására felajánlott 2 zsák egyenkint 80 kiló súlyu, 156. sz. eredeti, odvosi, buza-vetőmagot. A Konopi által felajánlott adományt aradme gyei előfizetőink között fogjuk kisorsolni, hogy ne terhelje a nyertest nagyobb szállítási költség. A nemes adakozó a vetőmag buzát vetésre előkészítve, „Porzolóva” ajánlotta fel akciónkhoz.

Nem kapnak zsoldot a katonák! A „Patria” című, kolozsvári ujság feltűnést keltő hírt közöl: „Arról értesültünk, hogy a legénységi állományban levő katonák már négy hónapja nem kapnak zsoldot, a tiszték és továbbbszolgáló altiszték pedig még szeptemberre sem kapták meg fizetésüket. Ez a késedelem semmiesetre sem alkalmas arra, hogy emelje a hadsereg erkölcsi erejét”.

Hogyan halt meg Szakáli István? A csikszenttamási milliósskassarablás gyanúsítottja, Szakáli István, a csendőrségen rejtélyes módon meghalt. A halotti bizonyítvány szerint szívszélhűtésben halt meg, utóbb azonban az orvosi vizsgálat halálát fulladásnak tulajdonította. Csikszenttamás népe maga akarja kezébe venni az ügy megvizsgálását, mert alapos gyanu van arra nézve, hogy Szakáli a csendőrségen szenvedett, embertelen kinzások következtében halt meg.

Tűzeset Leicsméri. Leicsméri, szilágyme gyei községben kigyuladt Blaga Zsigmond gazdálkodó háza és istállója. Mindkét épület teljesen leégett. A csendőrség széleskörű nyomozást vezetett be, mert gyujtogatás gyanuja forog fenn.

gyven százalékkal csökkent a levélforgalom a repülőbélyeg miatt. Amikor a repülőbélyeget májusában behozták, szótartottuk azt a különös törvényalkotási módot, amely országgyűlésben gyakorolt képviselői szenátori kezdeményezés-egészen különös szint ad a törvényhozásnak. A repülőbélyeget sem a kormány hozta be, hanem néhány képviselő javasolta, egy-kettőre megváltották, azóta sok millió folytt be e címen, de persze — ez már szokás — arról semmi hír, hogy annak a repülés hasznát látta. Ellenben azt tudjuk, hogy a posta kárát Florescu postavezérigazgató szerint a postai levélforgalom negyven százalékkal csökkent a bevételek 300 millió lej csökkenésével maradtak az előirányzottakon és ennek oka szerinte a repülőbélyeg bevezetése. Négy képviselő át nem gondolt a törvény rögtönzésének íme az eredménye.

Szerencsés szerencsétlenség. A nagy vasutállomás mellett a vasút álló vasuti átjárón két ember haladt keresztül. Közvetlenül a szerkezetek után egy személy akart átfutni a síneken, de az őt már le akarta bocsátani a sorompót. Ebben a pillanatban arra robogott egy mozdony és olyan erővel rohant a vasúton keresztül haladó autónak, hogy azt valósággal ketté szelte. A sofőr és a mellette ülő gyermek magas ívben a vasuti töltés fölé repültek, de csodálatosan egyiküknek sem történt semmi.

Angliában válóok a részegesek ellen. Az angol nők mozgalmat indítottak, hogy az olyan férfiak kikísérjék az utcákon, könnyen elcsúsznak. Törvénybe akarják írni, hogy a részegeskedést büntesse a bíróság válóoknak.

Megkezdette működését a postatakarékpénztár. Mint lapunk egyik régebbi számában közöltük, a magyar postatakarékpénztár mintájára Romániában is megszervezték a postatakarékpénztár intézményét. Az intézmény célja a takarékoság előmozdítása, a közgazdasági élet támogatása és fejlesztése. A postatakarékpénztárban elhelyezhető legkisebb betét összege 50 lej. A postatakarékpénztár intézményére vonatkozólag a posta igazgatósága a következő hirdetményt tette közzé:

1. Az állam garantálja az összes elhelyezett betéteket és azok kamatait.

2. A betéteket nem lehet sem letiltani, sem lefoglalni.

3. A betéti könyvecskékre elhelyezett postatakarékpénztári betét, 100 ezer lej erejéig, mentes mindenféle jövedelmi, tőkekamat, globális, vagy másfajta állami, megyei vagy községi adó alól.

4. A betétekről szóló összes okiratok a postatakarékpénztár mindenféle könyvecskéi bélyegmentesek és nem esnek semmiféle igazságügyi illetékezés alá.

5. A postatakarékpénztár a rendelet 6. és 108. tétele értelmében a nála történő összes befizetéseket és kifizetéseket hivatalos titoknak tekinti és azokról csakis a címzetteknek ad hivatalos felvilágosításokat.

6. Az ország minden postahivatala 2000 lej összeg erejéig azonnal visszafizeti a betéteket.

7. A postatakarékpénztár működésének kezdete 1931. október 1.

Részletes felvilágosításokkal a postatakarékpénztár központja, vagy a postahivatalok szolgálhatnak.

Nyilatkozat.

Az erdélyi református Egyházkerület Igazgatótanácsa minden félreértést elkerülendő, kinyilatkoztatja, hogy az általa rendezendő Sorsjáték összes nyereségeinek azonnali készpénzfizetését garantálja, annál is inkább, mert a sorsjegyek eladásából befolyt összegeket Igazgatótanácsunk épen a nehéz közgazdasági helyzetre tekintettel és e miatti óvatosságból nem helyezte el bankbetétbe és így a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank kényszeregyezségi eljárása a sorsjáték eredményét semmi irányban sem érinti. E nyilatkozatunkkal megkívánunk nyugtatni mindenkit, hogy a sorsjáték szerencsés nyerői a nyereményeket függetlenül attól, hogy a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank r. t. kényszeregyezségi eljárást tett folyamatba, a sorshuzás után közvetlenül az erdélyi református egyházkerület pénztárától azonnal készpénzben fogják megkapni. Kolozsvár, 1931. november 3. Az erdélyi református Egyházkerület Igazgatótanácsa.

Csikban tüzzel-vassal hajtják be az adókat! A csikszeredai pénzügyigazgatóság nyolc napi határidőt tűzött ki a hátralékos adók behajtására. Feljogosította a pénzügyi tisztviselőket, hogy ez idő alatt minden tőlük telhető eszközzel és móddal hajtják be az adókat. Tehát a lefoglalt tárgyakat, eszközöket és állatokat árverezték el, ha az adózó nem tudná kifizetni adóját.

Elfogták a dédai banditákat. A Szászrégen—dédai országuton több rablótámadás történt az utóbbi időben. A rablókat sikerült Páscan Alexandru és Rus Joan személyében elfogni.

Üdvözlések.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

— Mi, kik a nép egyszerű fiai vagyunk, ha egyszer-máskor valamelyes dologról irtunk, vagy írunk, nem a magas képzettség, vagy a szellemi verseny, hanem a szív ihletett érzése után indulunk. E mostani szerény soraimat is, a „Magyar Nép“ tiz éves fennállásának áldott ünnepére, szívem őszinte szeretete, megbecsülése és tisztelete irányítja. Azt hiszem nem csalódom abban a gondolatomban sem, hogy azok akik a Magyar Népet olvassák és annak hűséges előfizetői, ezt az érzést mind magukévá teszik. — Most tehát erkölcsi és tiszteletbeli kötelességemnek érzem, hogy amit a szívem diktál, azt le is irjam.

— Tiz évnek a munkája megérdemli, hogy mi is most, mint a „Magyar Nép“ barátai, olvasói, visszatekintsünk és megkérdezzük egymástól, mi is volt nekünk eddig a „Magyar Nép“? Mi volt? Minden, amit csak lap adhatott valaha olvasóinak. Áldott volt az eszme és az az akarat, amely eztet megteremtette és fenntartotta. Mert ezt úgy irányították, hogy a nép fiai között, minden igényt kielégített. És úgy volt megszervezve, hogy eljuthatott gazdaghoz, szegényhez egyaránt, akik a mostani robogó, de robogásában megszárdult világgal lépést akarnak tartani.

Most figyelj hivedreid „Magyar Nép“! Születésednek tiz éves ünnepén ott akarunk lenni, ha testben nem is, de lélekben ott leszünk. Hogy köszöntsünk tégedet, mint megszokott, mindig hiven várt vendégünket, legjobb barátunkat, őszinte tanítónkat, fajunkból magasra kinőtt kedves testvérünket, — minek nevezzük? Ezek közül bármelyiknek is nevezünk, csak azt kell megértened hogy szeretünk, megértünk, mert a te munkád olyan volt, mint a „versek lelke“, melyet inkább megérezni lehet, mint meg hallani. Legyen hát ez az ünnep a mi ünnepünk!

(Bencéd.)

Izsák Domokos.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Üdvözlöm a tizéves ünnepség alkalmából, én is tizéve előfizetője vagyok a Magyar Nép-nek, én terjesztettem a faluban a lapot és még másutt is a merre jártam. Kívánom, hogy még másik tiz évig munkálkodjanak a földműves és a kisebbségek részére, én is még tiz évig előfizetője lehessenek a Magyar Népnek, ha élek. Sok szerencsét kívánok az önzetlen munkájokért üdvözléssel.

(Bodófalva.) Bihari Gyula.

Hogyan hárfithatja el és gyógyíthatja mindenki a St. Joachimsthal „Radiumchema“-val a véredényelmeszesedést, a magas vérnyomást, a keringési zavarokat és a korai megöregedést?

Sok embernél okoz komoly gondot az érrelmeszesedés, mely az idősebb kornak leggyakoribb betegsége. Néha már fiatalabb korban is fellén. Az érrelmeszesedés általában öregedési tünetként fogható fel, mert csökken a mirigyműködésre és a vér folyékony alkotórészeinek megkeveskedésére vezethető vissza. A mirigyek a meszet nem választják ki, ez lerakódik az erek falán, melyeket megkeményít és ezáltal a vérkeringés részére akadályokat teremt, melyek a véredek kítágulásához, súlyosabb esetben megöregedéséhez vezetnek. Az eredmény vértolulás, magas vérnyomás, impotencia, szédülés rossz közérzet stb., stb.

Lássuk tehát milyen hatása van a st. joachimsthal „Radiumchema“-kompressornak a véredényelmeszesedésnél. A st. joachimsthal „Radiumchema“ egyrészt a szív munkáját fokozza, a szívizomzatot erősíti, a véredek áteresztő képességét növeli, meszes, hűgysavas, gennyes lerakódások és az anyagcsere mérgek eltávolításáról gondoskodik, meszes képződések létesítését megakadályozza, miáltal a véredényelmeszesedés veszélyét csökkenti, valamint annak szükségzerű bekövetkezését kitolja. A magas vérnyomást megszünteti és fokozott sejtműködést idéz elő. Másrészt a szövetek és az egyes szer-

FAISZKOLÁK ES SZÜLLŐVÁNYTELEPEK RT.
AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD, JUD. ALBA
ÁRJEGYZÉK DITJALAN

vek vérellátását fokozza, miáltal a hiányos vérellátás következtében beálló megbetegedéseket gyógyítja (alszár-fekély, visszerek, stb.). Hogy mindezek hatásoknak milyen fontosság van az öregedési tüneteknél, különösen a véredényelmeszesedésnél, azt csak akkor tudjuk kétféleképpen megítélni, ha megfigyeljük a „Radiumchema“ hatását idős, sebb embereknél.

Olyan egyének, kik sem szellemileg, sem testileg nem számítottak egészségesekeknek, a „Radiumchema“ aránylag rövid használat után megifjodtak, úgy szellemi, mint testi munkára ismét használhatókká lettek.

A rádiumkompressor ezen egyéneknek a lecsökkentett rádiumraktárakat töltötte meg újlag.

Tudományos kísérletek igazolták, hogy minden ember szervezetében van rádium, mégpedig a gyermekkorban több, mint a felnőtt, vagy öregkorban. Ez utóbbi elmondottakból önként következik, hogy nemcsak a beteg ember részére bír a „Radiumchema“ kompressor felbecsülhetetlen értékkel, hanem az egészséges emberre is, és hogy az olyan egyének számára aki kellő előrelátással és kellő megfontoltsággal készült életének későbbi időszakára, parancsolóan szükségessé válik a „Radiumchema“ használata akkor is, ha semmi akut betegség sincsen.

— Áldott állapotban levő nők és ifju anyák a természetes „FERENC JÓZSEF“ keserűviz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselei a „FERENC JÓZSEF“ vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. A „FERENC JÓZSEF“ keserűviz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Hogyan tartjuk el a téli almát és körtét?

1. A gyümölcs eltartása hordókban és ládáknakban.

A téli alma és körte igen jól eltartható hordókban és deszkaládákban is. A ládáknak rétegenként kell rakni a téli gyümölcsöt. Minden gyümölcsréteg közé vagy két centiméter vastagon száraz moha, csepü, pozdorja, korpa, szecska vagy száraz haraszt ágyazandó. (A szalma azért nem egészen jó, mert összeszurkálja az almát.) Alulra a legkésőbbben érőket kell tenni s midőn a hordó vagy láda tele van, be kell fenekelni vagy szegezni és száraz, szellős, hűvös, de fagymentes helyre kell állítani.

2. A gyümölcs eltartása padláson gabona között.

Szokták téli alma és körtegyümölcsöket higözölés s szikkadás után a padláson félfelekü hordókba vagy ládáknak búza, rozs és árpa közé rakni. Minden gyümölcsnek külön fészke kell, hogy legyen s egyik se érjen a másikhoz. Alulra mindig a legkésőbb érőket kell elrakni. A gyümölcsrétegek 8—10 centiméternyi vastagon gabonával legyenek egymástól elkülönítve. A legfelsőbb rétegeket azonban 15—20 centiméter vastagon kell behinteni.

3. A gyümölcs eltartása száraz homokban.

Ujabb tapasztalatok szerint nagyon jól eláll a gyümölcs, ha egyenként tiszta fehér papirosba göngyölgetve apró hordókba vagy ládácskáknak rétegenként, minden földnemü keveréktől kimosott, tiszta, száraz homok közé rakjuk. Az edényt fedéllel jól elzárva, száraz földbe 60—80 centiméter mélyen beássuk, hogy ahhoz a külső, változékony hőmérsékletü levegő ne férközhessék be.

4. A gyümölcs eltartása veremben.

Az előadott módokon kívül jól el lehet a gyümölcsöt tartani veremekben is. Assunk kertünk legszárazabb s dombosabb részén, szűk-séghez arányosított, elég hosszú és széles 200—250 centiméter mély vermet vagy árkot. Fenekeket s oldalait deszkázzuk ki, majd pedig gyökennyel, náddal vagy pedig zsuppal béleljük

meg. Ebbe rétegenként a gyümölcsöt rakogassuk be. A legfelsőbb gyümölcsréteg legalább 80—100 centiméterre essék a föld szintől s ugy arra 15—20 centiméter vastagon zsupp, erre pedig föld jön. Az árok vagy verem betöltése után, felül sirhalom alakú ormózatot hányunk, köröskörül pedig az eső és hólé elvezetésére árkot vagy sáncot huzunk. Az ilyen veremben következő nyárig is olyan friss marad a gyümölcs, mintha éppen akkor szedték volna fájáról.

5. A gyümölcs eltartása svájciában, vízben.

Különösen az alma jól kiforrázott félfelekü boroshordóban vagy káposztás kádnak vízben igen jól eltartható.

A kellően kiszikkasztott, finom borizü almafajtákat rétegenként a hordóba szorosan egymás mellé rakjuk. Minden gyümölcsrétegre vagy egy centiméter vastagon váltakozva bodzavirág, kakukfü, zsálya, méhfü, levendula, ánizs, bazsalikom, kömény, illatos füveket s fűszeres magvakat hintünk.

Ha a hordó 20—25 centiméternyi hijjával megtelt, akkor a fedéldeszkat ráarakjuk és kövel, mint szokás például a káposztát, megnyomtatjuk. Ekkor annyi jóminőségü, ivásra alkalmas hideg tiszta kutvizet öntünk az elrakott s megnyomtatott gyümölcs fölé, hogy az a fedéldeszkat mintegy 5—6 centiméter magasan lepje el. A víznek ezután soha sem szabad többé a gyümölcsről lefogynia.

Ha a hordót megkezdjük, amint a gyümölcs fogy, a vizet is ugy meregessük le, hogy az mindig a fedéldeszkat a fenti méret szerint lepje el. Ilyen kezelés mellett május hónap közepéig, sőt gyakran junius hónap közepéig is a legizletesebb, rendkívül kellemes, fűszeres izü, illatos, gyümölcsöt élvezhetünk. A gyümölcsrel telt hordókat, száraz, szellős, hűvös, de fagymentes helyiségben kell tartani.

Vízben való eltartásra kiválóan alkalmas almafajták: Ananász renet, Batul, Londoni popin, Téli fehér tafota.

Teleki János.

Most kell a konyhakert földjét tavaszi vetésre előkészíteni! A konyhakert földjét jó mélyen fel kell ásni, vagy szántani, hogy a tél fagya a földet megérlelje. Sokszor irtunk arról, hogy tavaszi, művelési növényeinket őszi szántásba kell vetni. Sajnos, ezt a szabályt még a kertek művelésénél sem tartják be, pedig okszerű zöldség és főzelék termelés másképpen el sem képzelhető!

Helyes intézkedés. Esztergom és Komárom megye törvényhatósága a gazdasági cselédek felmondási, szolgálati és szegődési viszonyaira vonatkozó szabályrendeletet a cselédek javára módosította. Ez év novemberében a gazdasági cselédeknek felmondani nem lehet. A gazda és cseléd közötti jogviszony csakis a jövő év március végével szüntethető meg, mert tél idején nem szabad kitenni a cselédet a viszontagságoknak.

Meghosszabbították a bortermések bejelentésének határidejét. Pénzügyminiszteri rendelet értelmében a folyó évi bortermést és a múlt évi készleteket november hó 1-ig kellett bejelenteni. A pénzügyminiszter ezt a határidőt december hónap elsejéig meghosszabbította.

Megszűntetik a gabonaprémiumot. A gabonaárak megjavításának érdekében hozott gabonaértékesítési törvényt el fogják törölni. *Bebizonyosodott, hogy a törvény csak kárt okozott Románia földműves lakosságának.* Sőt a belföldi fogyasztásban is zavarok áloltak elő, mert a gabonakereskedők, hogy minél több prémiumot vághassanak zsebre, annyi búzát szállítottak külföldre hogy most egyes vidékeken nem maradt búza a belföldi szükséglet kielégítésére. Így ért dicstelen véget az általunk annyiszor hibáztatott törvény.

Mikor javul meg a buza ára?

Egyik legelterjedtebb angol közgazdasági ujság, a buza alacsony árával kapcsolatban, a következőket írja: *A buza ára csak akkor fog általánosan és tartósan megjavulni, ha a gazdák kevesebb búzát fognak termelni.* Elsősorban a tengerentuli országokban kell a búzatermelést csökkenteni. Az angol ujság szerint nemzetközi, vagy állami intézkedésekkel nem lehet célt érni s csak a mezőgazdasági termelés helyes megszervezésével és a művelési ágak arányának megváltoztatásával lehet a buza árán segíteni.

Ujabb teher a gabonaszállításra. Az államvasutak vezérgazgatósága újabb teherrel sújtotta a gabonaszállítványokat. Ugyanis a legújabb rendelkezés értelmében november elsejétől kezdve minden vagon után, amelyet bármilyen gabonával raktak meg, ötven lej külön illetéket kell leróni. Hogy ez a pénzmilyen célt szolgál, azt a rendelkezés nem említi meg. Ennek a rendelkezésnek is a gazdák fogják árát adni, mert a kereskedők a gabona árából fogják levonni az új terhet.

Lezajlott a kolozsvári nagyvásár. A kolozsvári, őszi nagyvásár nagy élénkség mellett zajlott le. A termelők sok gabonát, zöldséget és gyümölcsöt hoztak a piacra, vevő is elég volt, de az árak nagyon alacsonyak voltak. Forgalom volt, mert a megszokult termelők könnyen áruba bocsátották terményeiket s a közönség is nagyobb érdeklődést tanúsított a termények iránt, mint a múlt esztendőben. A következő árak voltak érvényben a kolozsvári nagyvásáron:

Főzelék árak: fehér paszuly 500—600, borsó 600—700, lencse 800—1000 lej mázsánként.

Zöldség árak: murok 260-300, petrezselyem 400—450, rózsa krumpli 280—320, kifli krumpli 300—400 lej mázsánként, kalarábé, celler, cékla 1—2 lej darabonként. Káposzta 3—6 lej fejkenként. Hagyma 6—10 lej koszoruként.

Gyümölcs árak: alma 5—10 lej kilónként.

Takarmányárak: lóhere és lucerna széna 200—220, réti széna 160—175 lej mázsánként.

Állatárak: az állatvásár a legteljesebb részvétlenség jegyében folyt le. Egy pár ökörért 6—8 ezer, egy darab fejős tehénért 3—4 ezer lejt fizettek. A hizott sertés kilója élősulyban 15—18 lej volt.

Gabona árak Kolozsváron. Búza 260—280, zab 300—360, kukorica 200—220 lej mázsánként.

Sertés árak Nagysármáson. A nagysármási heti piacon a disznó ára nagyon leesett. 140—150 kilós disznóért 2000—2200 lejt fizettek. Élősulyban tehát körülbelül 14—15 lejt adtak a hizott sertésért. A malac ára tovább olcsult. Darabonként 30—40 lejtben keltek el a malacok. A vásárnak érdekessége volt, hogy egy asszony egy tyuk árával két malacot vásárolt.

Több ezer teljesen meggyógyult

TÜDŐBETEG

bizonyítja kiváló gyógyító hatását az Oláh Károly plebánus által feltalált Antiphystin alkalomlag engedélyezett tüdőbaj elleni orvosságnak. Ismertető füzetet bárki kérésére díjtalanul küld a gyógyszer egyedüli készítője: Osváth Gyógyszertár, Târgu-Mures-Marosvásárhely.

Mulattató

MESE AZ EGYSZERI HÁZRÓL.

Írta: Lampérth Géza.

Egy kis háznak hű lakója
Volt soká a Szorgalom.
Kezényoma meg is látszott
Szobán, kerten, udvaron.

Tiszta, rendes, takaros volt
A kert, udvar és szoba:
Sötét bánat, gond, betegség
Soha be nem tért oda.

Nem is volt ily kedves hajlék
Sem távolban, sem közel.
A Boldogság, ha arra járt,
Nem kerülte soha el.

Sőt annyira megszerette
Végül a szép kis lakot:
Testvérével, az Örömmel,
Allandóan ott lakott.

Egyszerre csak a gazdának
Mi jutott az eszébe?
Felmondott a Szorgalomnak
S más lakót vett helyébe.

Kiköltözött a Szorgalom
És keresett új tanyát.
A kis házban megjelent az
Új lakó, a Lustaság.

Bezzeg minden megváltozott!
Piszkos lett a szép szoba,
Kertet udvart gyom verte fel,
Bürok, tövis, laboda.

A Boldogság és az Öröm
Hamarosan tovament.
Helyükbe is új lakó jött,
Egy egész nagy regement.

A sápadt Kór, fekete Gond
S mind hozta sok rossz fiát.
S jött az Ördög és szétverte
A díszes kompániát.

Jött végül a Végrehajtó
S azt írta a Rács fölé:
„Ezt a házat már eladták,
Ez a ház az — Ördögé!”

Elnémult az erdő.

Ősz van. Minden csendes a hervadt lomb alatt. Elnémult az erdő. Ki tudja, merre jár most lakói: a rigó, a fülemüle, a pintyöke, kakuk meg a többi dalos madár? Sóhajtván megdedez az őszi szél a sárgult fák között. Mintha ő is azt suttogná: „Itt vagytok, merre jártok, kedves madarak?”

Üresen áll a sok fészék a sápadt lombok alatt. Lakóik elvándoroltak hegyen, völgyön. Szeleken át melegebb hazába. Elemenekültek a tél fagyos lehelete előtt.

Csak a harkály kopog még valahol az erdő mélyén. Az erdő felett sötét felhők szállnak az őszi szél. A költöző madarak utolsó pata az a sötét felhő.

Minden csendes a hervadt lomb alatt. Csak a száraz levelek zizegnek a bokor alján. Egy árva sün kapargál a sápadt fűszálak

közt. Gödröcskét ás. Tele hordja mohával, száraz falevéllal. Puhán, meleg ágyat vet magának. Ott tölti majd a telet, mély álomba merülve, illatos szellőről, virágos mezőről álmodozva. Minek is maradna télen odakünn, mikor olyan fagyos és szegény a lombtalan erdő! Nem találna még csak egy árva bogarat sem, amivel éhségét csillapíthatná. Hát inkább átalussza a telet.

Elbujt a csiga is, el bizony a föld alá! Elvitte magával kacskaringós kis házat s jól bezárta annak ajtaját. Téli álmat alszik ő is a föld alatt. Süvithet azután a téli szél, csikorgó a hó odakünn. Biz azt a csiga föl sem veszi! Pompásan alszik bezárt házában.

Az erdő fekete madarai, a varjak is elhagyták már szellős fészüküket. Csapatokba verődve mennek, szállnak a tanyák s falvak

közébe. Odahúzódik a szajkó, harkály, szarka és a sármány is. Ott inkább megtalálják mindennapi kenyérüket.

Az erdei kis patak sem csörgedezik már. Ellepte szép, tiszta vizét a sok hervadt levél. Olyan mintha tarka szőnyeggel volna betakarva. Szőnyegnek látszik a sok sárga, piros, barna és fehér levél egymás mellett.

Bezzeg más volt itt minden, amikor még virágzott a galagonyabokor! Virágjának fehér

levelei hulltak, hulldogáltak a patak vizébe. Idejártak akkor az erdő szomjas madarai inni. Itt szökdelt a fürge barázdabillegető a virágos parton. Itt szálldogált virágról-virágra a tarka pillangó, a kék szitakötő, az aranybogar s a zümmögő méhecske.

— Ki tudja, hol vannak, ki tudja, merre járnak most? — suttogják a hulló levelek.

Garádi Viktor.

Apróságok Adomái

A bárány.

Németországban van egy templom, melyen egy bárány van köből kifaragva, fönny a torony félmagasságában. Az arra utazóknak elmondják a község lakosai a bárány történetét.

Több mint száz évvel ezelőtt a templomot egyszer javígtatták és a templom előtti téren nagy kövek hevertek szanaszét. A kőműves állvány szélén állt egy munkás és dolgozott. Egyszer csak félrelépett és lezuhant a magasból. A zuhanást még veszélyesebbé tették az alatt heverő kövek. A munkás föltétlenül szörnyet halt volna, ha nem tévelyeg ott éppen egy báránka, mely a kövek között füvet keresgált. Erre a bárányra esett az ember egész súlyával. Az embernek semmi baja sem lett, még csak meg sem sérült. De mikor fölkel, ott feküdt vérbeborulva, holtan a szegény kis bárány, amely őerte halt meg.

Ennek az eseménynek az emlékére faragták ki a templom köből a bárányt, emlékeztetőül egyszersmind arra, hogy így halt meg, a mi bűneink sulya alatt összetörve, egykor az Isten Báránnya.

A boldogság szigete.

Svédország egyik tartományában van egy kis sziget. A szige-

tet a boldogok szigetének nevezik. A sziget minden tekintetben méltó erre az elnevezésre, mert 450 lakosa nem fizet adót. Bűntény a szigeten évtizedek óta nem történt. A boldogság szigetének egyetlen hatósági embere van, aki birói tisztet tölt be. Polgári foglalkozása a halászmesterség.

Jancsi és Juliska.

Jancsi székely legény. Juliska székely leány. Egy falusiak voltak s elmentek városba szolgálni. Mindketten jó helyet kaptak, egymástól nem messzire. — Mikor helyeiket elfogalták, megfigyelték, hogy milyen finomsággal beszélnek a városiak, ők is elhárították, hogy megtanulnak uriasan beszélni.

Egyik este megy Jancsi a járdán, vele szembe jő Juliska. — Jancsit fejét vakarva uriasan így szólítja meg: Pláné Juliska, hová mész? Feleli Juliska: Sőt a patikába.

Igy tanultak meg mindketten uriasan beszélni.

KONYHAI
GYEREKRUHA
SZÁRÍTÓ
MINDEN HÁZBAN
NÉLKÜLÖZHETLEN

MEGREDELHETŐ
HALASZI-SÁNDORNÁL
CLUJ-CALEA-REGELE FERDINAND-105
KOLOZSVAR, FERENCZ JÓZSEF-ÚT.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

„Krasznai előfizetők.“ Olyan miniszteri rendelet, amely a borádójának visszamenőleges hatályát megállapítaná, ilyen rendelet még a pénzügyigazgatóságokhoz nem érkezett ugyan, azonban az Argus című bukaresti szaklapban már volt jelezve ezen kérdés is s így valószínű, hogy rövidesen megérkezik a pénzügyigazgatóságokhoz is a rendelet. Ennek alapján az itteni pénzügyigazgatóságnál érdeklődtünk az iránt, hogy helyese-e az Önök által felemlített literenként 1 lej 50 banis Taxa de Consumatie (fogyasztási adó) kivetése s onnan a következő felvilágosítást kaptuk: Miután Önöket 1927, 1928, 1929 és 1930 évekre visszamenőleg akarják az ottani pénzügyi közegek ezen adóval meg róni, közöljük Önökkel, hogy az 1 lej 50 banit literenként semmi esetre sem kérhetik, mert az ugynevezett fogyasztási adó 1927-ben és 1928-ban 75 banj volt, míg 1929 január 1-től 1930 június 26-

1 lej, továbbá 1930 jun. 27-től
 az mostanáig 1 lej 20 bani fo-
 gasztási adó literenként. Ilyen-
 mán Önöktől az elmúlt évek-
 ha a miniszteri rendelet meg-
 ezik a pénzügyigazgatóságok-
 csak a különbözetet kérhe-
 amely 25 bani, 50 bani és a
 utolsó évekből 70 bani lehet
 évenként, ha annakidején már
 ették a levélben említett 50 b-t.
 évként közülük Önökkel azt,
 gy a 75 baniról 1 lejre való fel-
 melés a pénzügyminisztérium-
 1928 dec. 31-én kelt 348.113
 mu rendelete alapján történt,
 g 1 lejről 1 lej 20 banira való
 felemlése a Monitorul Ofi-
 (Hivatalos Lap) 140 din 27
 nie 1930. számában megjelent
 vény értelmében lépett életbe
 ugyanez tart jelenleg is. Az
 litett fogyasztási adón kívül
 1931. jan. 16-án 13.192 számú
 zügyminiszteri rendelet értel-
 ben literenként 18 bani cifra
 afacere — forgalmi adót — is
 eses fizetni a termelő. Mind-
 k az adók csak azon esetben
 nak fenn, ha a termelő a bo-
 eladja, migma pincéjében
 tja s abból semmit el nem fo-
 sztt, akár saját maga, akár
 által, nem köteles ezeket fi-
 ni. Nem áll fenn az a kedvez-
 ay a borra nézve, amelyet
 k említenek, hogy családta-
 ként, illetőleg a nagykorúakat
 re figyelembe bizonyos meny-
 séget házi szükséglet címén
 mentesen hagyjanak, mert
 pán a pálinkára nézve van
 rendelve, amikor is min-
 a nagykorúnak a részére 50 li-
 t adómentesen hagynak. —
 enformán a bor adója literen-
 t jelenleg 1 Lei 20 bani Taxa
 Consumatie (fogyasztási adó)
 18 bani cifra de afaceri (for-
 mi adó), összesen 1 lej 38 bani
 évenként. Ez az összeg, mint
 r említettük, akkor is fizeten-
 ha a családtagok fogyasztják
 a bort.
 zeket az adatokat az itteni
 zügyigazgatóságtól kaptuk,
 t a felsorolt rendeletekre és
 vényre jogosan hivatkozhat-
 az adóhivatali közegek előtt,
 t az adatok minden tekintet-
 pontosak.
 i az említetteken kívül szüksé-
 volna még újabb felvilágosi-
 ta, vagy talán nem értették

12osztályú készpénzsorsjáték

Ha nyerni akar nagy összeget, slessen venni mentősorsjegyet

Kilencedik osztály huzása 1931 november 22-én Kilencedik osztály huzása

Nyeremények kifizetését az „ALBINA BANK“ garantálja.

Főnyeremény: 1.000.000 lei. — Nyeremények összege: 4.000.000 lei.

Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegyek ára 100 és 50 lei.

Vidéki rendeléseknél 19 lei portókölségre hozzáadandó.

Sorsjegyek megrendelhetők kiadóhivatalunk utján is:

Központi Sorsjegyiroda Cluj-Kolozsvár Str. Memorandului (Unió-utca) 16.

volna meg világosan adatainkat,
 értesítésük után készséggel szol-
 galunk további utmutatásokkal.

D. S.-né. A Belügyminiszter ur
 7735. számú 1931. szept. 19-én kelt
 rendelete értelmében és az ut tör-
 vény 59. §-a alapján a hadirok-
 kantak, árvák és özvegyek men-
 tesek az ut törvény 58. §. j) pontja
 alapján kivethető „cota aditi-
 onale“ fizetése alól, valamint a
 módosított közigazgatási törvény
 VI. §. c) pontja alapján a közsé-
 gek és megyék által kivételes
 esetekben u. m. árviz, tűzvész, hó-
 fúvások alkalmával természetben
 alkalmazható közmunkák alul. —
 A cséplőgép adója, csak az ipar
 engedélynek főszolgabírói hiva-
 talhoz történő vissza adása után
 kérhető az adóhivataltól minden
 év januárjában az adókiutések
 megkezdése előtt.

Az adótörvény 72. §-a szerint a
 község részére még szednek 3%-os
 adót az ipari jövedelem után. En-
 nek a 3%-os adónak 50%-át vet-
 heti ki a község pótdadó címen, a
 községi lakosságra, a községi
 költségvetésben előirányzott költ-
 ségek fedezésére. Ha az Ön ipar-
 ága utáni jövedelme 12.000 lei,
 akkor a község részére szednek
 360 lejt a fenti §. szerint. Ennek
 az összegnek az 50%-át szedheti a
 község pótdadó címen, ami egyen-
 lő 180 lejjel. Ha azonban az
 50%-os pótdadó nem fedi a községi
 költségvetésben előirányzott ren-
 des költségeket, úgy a községnek
 jogában áll még egy további pót-
 adót szedni „önkéntes ada-
 kozás“ címen, az ugynevezett
 „cotizatiuni benevole“-t. — Az Ön
 esetében úgy látszik az 50%-os
 pótdadó nem fedi a községi költ-
 ségvetésben előirányzott kiadások-
 kat, tehát a község kénytelen volt
 a költségek fedezésére „cotiza-
 tiuni benevole“ kivetni, amely
 mindenesetre meghaladhatja a
 900 lejt is.

O. A. Kónya Gerő földbirtokos
 címe Lunca-Muresului—Székely-
 kocsárd jud. Turda. Sziveskedjék
 nevezetthez fordulni.

B. Gy. Az itteni Magyar Utle-
 vél-kirendeltségtől nyert értesü-
 lésünk szerint az eljárás a követ-
 kező: Váltson egy román utlevelet,
 mivel Ön jelenleg román ál-
 lampolgár s utazzék fel Buda-
 pestre s a belügyminisztérium-
 ban tudakolja meg, hogy a visz-
 zahonosításhoz milyen okmá-
 nyok szükségesek. Ott azt is meg-
 tudja, hogy mi a további eljárás,
 valamint, hogy hány év alatt
 nyeri el a magyar állampolgár-
 ságot. Nem tartjuk valószínűnek
 azonban azt, hogy Önnek a kato-
 naság előtt utlevelet adjanak.

Sz. D. Az elégett cséplőgépe
 ügyében ismételten érdeklődtünk
 a biztosító intézetnél, ahol ezt
 az ügyet újból megvizsgálják
 s amennyiben Önöknek igazuk
 van, azt helyrehozzák. Minden-
 esetre az avulási százalék ugy-
 lett számítva, amint a biztosító-
 nál levő iratokból megállapítot-
 tuk, hogy az teljesen szabálysze-
 rűen történt, tehát arra, hogy
 magasabb összeget kapjanak,
 nem sok kilátás van. A biztosító
 társaság embere rövidesen felke-
 resi Önöket s amennyiben, mint
 említettük, valamelyes téves szá-
 mitás állott volna fenn, úgy azt
 az Önök javára módosítani fogja.

Egyébként az ügy iratain nem
 az Ön neve szerepel, hanem Sós
 és Társai. Miért nem közölték
 Önök ezt a nevet? Az Ön neve
 alatt a biztosító társaságnál sem-
 miféle ügyirat nincsen. Hossza-
 san kellett utánakutatni amíg
 megtaláltuk az aktákat.

V. D. Sajnos kérdésére nem tu-
 dunk választ adni, mert a tanács-
 kérés levele nem elég világos. Ön
 ugyanis azt írja, hogy ezelőtt 3
 évvel feladott egy csomagot a
 postán s az elveszett. Az államot

beperele s megnyerte a pert 2000 lej erejéig. Az itteni postaigazgatóságnál érdeklődtünk a további teendők fölött, azonban ott teljesen érthetetlennek találták az Ön levelében közöltek. Miért kellett Önnek az államot beperelni? Ha egy csomag elvész s az értékelve van, a postának kötelessége a megadott érték szerinti összeget fizetni, ha a csomag érték nélkül lett feladva, az esetben kilogrammonként 2 lejt köteles fizetni. Ha Ön szeretné megtudni a további eljárás menetét, azon esetben szíveskedjék velünk közölni a következőket: Mikor adta fel a csomagot? Mikor tudta meg, hogy a csomag elveszett, amikor tudomására jutott az elveszés, megreklamálta-e a postán, ha igen mikor s honnan milyen választ kapott? Hol perelte be Ön, melyik bíróságnál a postát, melyik bíróság hozott ebben ítéletet s ezen ítéletnek mi a tartalma? Ha ezekre a kérdésekre választ kapunk, megadjuk a pontos felvilágosítást.

V. Gy. Kolozsvár. Ha a megrendelt gyümölcsfa csemeték már megérkeztek, minden veszedelem nélkül kiültetheti azokat állandó helyükre. Ha a csemeték még nem érkeztek volna meg, vagy pedig az időjárás hirtelen erősen zorddá fordulna és a föld lefagyana, akkor a csemetéit ne ültesse állandó helyükre, hanem vermelje el azokat. Ásson egy 50–60 cm. mély árkot. Az árok egyik oldalát szelid oldallal képezze ki. A csemetéket az árokba fektesse be úgy, hogy gyökereik az árok fenekén nyugodjanak, törzseik pedig az árok oldalán nyerjenek támasztékot. Ezután az árkot töltsön be földdel úgy, hogy a törzsek egy része is el legyen földelve. Az ilyen módon elvermelt csemetéket tavasszal ültesse állandó helyükre.

E. L. kisbirtokosnak Székelyvaja. Az ön által javasolt egyesítése a gazdasági-, hitel- és értékesítő szövetkezeteknek már megtörtént, amennyiben a Gazd. és Hitelszövetkezetek Szövetségének tagjai erdélyi kisebbségi hitelszövetkezeteinken kívül a tejszövetkezetek, kertészeti, baromfitenyésztő stb. gazdasági jellegű értékesítési szövetkezetek is. Az

ujjonnan alakuló hasonló szövetkezetek szintén mind tagjaivá válnak fenti Szövetségnek. Ami mármint az ön által ajánlott azon megoldást illeti, hogy új szövetkezetek alakíttassanak, terményraktárak állíttassanak fel, minden gazdasági termény közösen értékesíttessék és a szükségletek közösen szereztesse be, bármily kívánatos és szép megoldás is lenne, ma ennek általános, nagyban való keresztülvite-ére gondolni sem lehet, mert: 1. a beszerzés igen nagy tőkét igénybe, azt pedig tudjuk, hogy ma a pénz elhúzódott a bankokból is, nemhogy vállalkozásokba bocsátkozzék. 2. a technikai beszerzés nehézségein kívül ma a kinlódó, elkeseredett, kedvét vesztett kisgazdatársadalomunk olyan bizalmatlansággal vi-

seltetnék bármily hasonló, nagy szabású tervvel szemben, hogy már ez is megakadályozná a keresztülvitelt.

Tanácsunk azonban a következő: addig is, míg az ön terv mely körülbelül végcélja az egész szövetkezeti mozgalomnak, lépésről-lépésre megvalósítható lesz, igyekezzék kis eszközökkel, saját községében, megbeszélések révén odahatni, hogy pl. a tojás, te gyümölcs közösen értékesíttessék, szükség esetén, ha az a Hargya kötelékében nem valósíthat meg, megfelelő szövetkezet alakíttassék és a kisgazdák általában hozzászokjanak a közös munkához. Minél több községben indul meg ez a munka, annál közelebb fogunk jutni a végcélhoz, kisgazdatársadalomunk helyzetének gyorsabb megjavításához.

Szerkesztői üzenetek

Könyvnaptárunk megjelenési ideje mindjobban és jobban közeledik s miképpen előző számunkban közöltük, csak azon előfizetőink részére küldjük el, akik előfizetéseikkel rendben vannak. Mintán nagyon sokan kértek rövid ideig haladékat a fizetésre, közöljük, hogy azoknak, akik legkésőbb f. hó, vagyis november hó végéig rendezik tartozásaikat, még ez évben elküldjük a naptárt, míg a későbbben fizetőknek csak a jövő évben s akkor is csak azon esetben, ha készletünk még tart. Igyekezzék tehát minden hátrálékos a pénz beküldésével s ne tekintsek csak a naptárt, hanem azt is, hogy lapunk fenntartása csak azon esetben lehetséges, ha minden egyes előfizető átérzi nehéz helyzetünket s a díjak beküldésével segítségünkre lesz.

Cs. L. Máramarossziget, K. J. Urziceni, K. I. Csikbánkfalva, R. S. Aranyosrákos, V. I. kondor Györgyfalva, Sz. S. Marosugra.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

A következő befolyt pénzeke nyugtázzuk: K. F. Bölön 350 (1932 dec. 31-ig), K. S. Vadad 175 (r. 1931. dec. 31-ig), ifj. B. K. Magyarvaskó 175, M. J. Szováta 175, E. A. Tancs 165, D. J. Disznajó 170, K. J. Alsórákos 175, K. Gy. Jéder 170, K. J. Apa 175, N. K. Apa 175, B. A. Zilah 175, F. L. Monó 175, Cs. S. Ipp 230, ifj. B. D. Almásmalom 175, V. Sz. Bulgártelep, 160, F. E. Magyardecs 175, R. I. Temeskisjenő 175, A. A. Szinerszeg 345, D. K. Obeseny 175, V. M. Torockó 175, G. S. Marosludas 230, T. M. Alsóboldogfalva 175, L. P. k. Szentábrahám 100, Cs. F. Bögöz 175, Hitelszövetkezet Korond 1094, Sz. I. Erdőhegy 175, Sz. I. Magyarremete 175, F. J. Margitta 170, P. J. Tatrány 175, K. B. Csernátfalu 1280, K. F. Csikszentmihály 170, L. B. Ciochina 170, O. J. Sárkány 175 lej.

Aprohirdetések

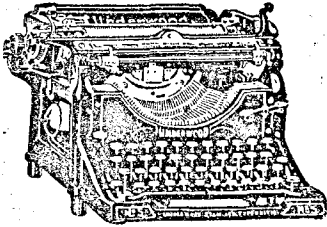
Hollandi jácint, tulipán, nárcisz stb. virághagymák kaphatók a Monori magkereskedésben Oluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria No. 41.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Ha sikert akar elérni, úgy
hirdessen a
"MAGYAR NÉP"-ben!

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellekekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépből nagy raktár.

Körmendy Mihály

Cluj-Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9-51. — Telefon 9-51.

MEGJELENT

„ERDÉLY TÖRTÉNETE“

Írta: Jancsó Benedek.
Kiadásra rendezte: Gyallay Domokos.
Kiadta a „Minerva” Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részv.-Társ.
A 390 oldalas könyv ára 80 lei.
Megrendelhető a kiadónál Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám alatt.
Aki megakarja ismerni az erdélyi magyarság külön nemzeti életét, aki történelmi öntudaton alapuló erkölcsi erőt, erős tevékeny nemzeti érzést óhajt meríteni, az nem nélkülözheti Jancsó Benedek örökbecsű művét.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferdinand
(volt Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó és Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fióktintézete. —

Saját tőkék:

60,000.000 lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel és külföldre a legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizahely!

Transsylvania Bank R.-T. CLUJ-KOLOZSVÁR

Fióktintézetei:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosújvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs,
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres.

Elfogad betéteket, leszámított váltókat és bárhova teljesít átutalásokat, meghitelezéseket.

Erőteljes ujszülött és jól fejlődő növendékállata lesz,
ha vemhes, szoptató és elválasztott
állatainál a takarmányt

Pekk-el

egészíti ki.

Egy állat napi Pekk adagja néhány baniba kerül. E csekély költséggel biztosítja állatainak gyors gyarodását és sok betegségtől óvja meg azokat. Bárki próbát tett a Pekk-el tudja, hogy az nélkülözhetetlen minden állattenyésztőnek.

Prospektus ingyen minden leraktnál!

Kivánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekezőszereket. — A legközelebbi lerakat címét kérdésre szívesen közli a

„Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképviselőt:
Frederic Spodheim és Társa București 2. Bulev. Elisabeta 55. szám.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadni

Rendelje meg a

PÁSZTORTŰZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóirat-ot.

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,

Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. szám

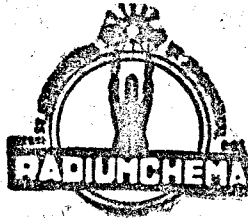
Kérjen mutatványszámot!

Miért használja

súlyos véredényelmeszesedés
korai megöregedés ellen csakis

a St. Joachimsthal

„Radiumchema“ kompressort?

Mert számtalan gyógyhatásán kívül minden más szerrel
szemben az az előnye, hogy:

1. a mirigyek működését regulálja,
2. a szív munkáját fokozza,
3. a szív izomzatát megerősíti,
4. a vérnek áteresztő képességét növeli,
5. meszes, hűgysavas és más gennyes anyagok eltávolításáról gondoskodik,
6. magas vérnyomást megszüntet,
7. szédülést szüntet,
8. étvágytalanságot szüntet,
9. érfalak elmeszesedését megakadályozza
10. megifjít és az egész szervezetet felfrissíti stb. stb.

Ovakodjunk silány utánzatoktól! Felvilágosítást és prosp-
pektust díjtalanul kaphat:**A St. Joachimsthal „Radiumchema“**

Romániai Igazgatóságánál,

ARAD, Bulev. Dragalina No. 12.

A legkitünőbb szakorvosok
utmutatása alapján készült

CZELNAI:

DIÉTÁS SZAKÁGSKÖNYVEMinden betegség pontos szakszerű diétájával
140 — lejezt kapható a Miner-
vánál, Cluj-Kolozsvár, Strada
Reg. Maria (Deák-F.-u.) 1. sz.Vidékre a pénz előzetes beküldésére,
vagy utánvétellel küldjük.**Kolozsvári Takaré-
pénztár és Hitelbank**

R.-T.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Főter) 7.

Betéteket előnyös kamattal fogad-
el és rendszerint felmondás nélkül fi-
zet vissza! Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai:

Dej, Dicsőszentmárton, Alba-Julia,
Târgu-Murás, Oradea, Timișoara,
Décs, Dicsőszentmárton, Gyulafehé-
vár, Marosvásárhely, Nagyvárád és
Temesvár.)

Saját tőkéi: 145 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda-Áranyos vármegyei Takarékpénztár R.-T.
Turda-Torda, Alsófehér vármegyei Gazda-
sági Bank és Takarékpénztár Részv.-Társ.
Ajud-Nagyenyed, Udvarhely vármegyei
Takarékpenztár Részv.-Társ. Odorheiu
Székelyudvarhely, Císter Székely-
keresztúr, Szászregenyvidéki Tak.
és Hitel Részv.-Társ. Reghin-
Szászregén, Népbank Részv.-
Társ. Huedin-Bánffyújnyad
és Szamosújvári Hitelbank
Részvénny-Társ. Gherla-
— Szamosújvár. —Minden bankügyletet a legelő-
nyösebben végez.
Áruraktárai a vasút mellett!**Mindnyájunkat érhet szerencse!**

csak a kínálkozó alkalmat kell megragadni.

Ilyen alkalom adódik most, ha

Református Kórház Sorsjegyet

vásárol.

Főnyeremény: Egymillió lei.

Több 200.000, 100.000, 50.000, 20.000 és 10.000 L nyeremény

Kapható tőzsdékben, bizományosoknál és a Központi Sorsjegy-
irodánál Cluj-Kolozsvár, Str. Brațianu (volt Király-utca) 51. sz.